

Ministerstvo kultury České republiky

Milady Horákové 139
P. B. 214
160 41 Praha 6

telefon: 257 08 51 11
fax: 224 31 81 55
e-mail: minkult@mkcr.cz

100 096

Město Český Těšín
nám. ČSA 1
737 01 Český Těšín

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

Došlo 11 -03- 2003

Čj. 1384
Přílohy: 1. list Odd: 2. list

Váš dopis značky

Naše značka
č.j. 13823/2002

Vyřizuje / linka
Šlechta M.A./429

V Praze dne
5.3.2003

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

rozhodnutí:

Ministerstvo kultury **prohlašuje** podle § 2 zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, soubor staveb hřbitova, který tvoří:

- 1) synagoga na pozemku parc. č. 3173, na zrušeném židovském hřbitově, který se nachází na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský;
 - 2) hřbitovní kaple na pozemku parc. č. 3170, na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský;
 - 3) správní a hospodářská stavba s arkádou na pozemku parc. č. 3170, na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský;
 - 4) oplocení se vstupem v rozsahu nástupního prostoru na pozemku parc. č. 3172, na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský;
- za kulturní památku.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury zahájilo na základě návrhu, který podal dne 8.7.1999, č.j. PÚ/1790/99/Svo, Památkový ústav v Ostravě, Korejská 12, 702 00 Ostrava-Přivoz, řízení o prohlášení předmětného souboru za kulturní památku. Navrhovatel ve svém návrhu uvedl: „Hodnotná historizující architektura, doklad židovské kultury v oblasti Těšínska.“

V řízení se vyjádřil, na základě § 3 odst. 1 zák. č. 20/1987 Sb., Okresní úřad Karviná, referát regionálního rozvoje, který ve svém stanovisku ze dne 11.10.2002, značka RRR-2098/2002-Wa, souhlasí s prohlášením předmětného souboru, za kulturní památku. Okresní úřad Karviná, referát regionálního rozvoje ve svém stanovisku uvedl: „Předmětný soubor je dokladem židovské kultury na Těšínsku, a hodnotnou historizující architekturou v dobrém stavebně-technickém stavu. S ohledem na toto vyhodnocení a skutečnost, že město Český Těšín nemá na svém území vymezeno ochranné památkové pásmo, je nanejvýš vhodné jít cestou postupného prohlašování nejhodnotnějších staveb a jejich souborů za kulturní památku. Z těchto důvodů prohlášení předmětného souboru věcí za kulturní památku doporučujeme.“

V souladu s ustanovením § 3 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb. byl v řízení vyrozuměn dopisem ze dne 30.9.2002 vlastník souboru hřbitovních staveb, Město Český Těšín. Vlastník se k vyrozumění vyjádřil následovně: „Město Český Těšín, se sídlem Náměstí ČSA č.p. 1, Český Těšín, obdrželo dne 7.10.2002 pod č.j. ŠaK/1173/02 žádost o vyjádření v řízení ve věci návrhu na prohlášení souboru hřbitovních staveb za kulturní památku v následujícím rozsahu: 1) synagoga na pozemku parc. č. 3173, 2) hřbitovní kaple na pozemku parc. č. 3170, 3) správní a hospodářská stavba s arkádou na pozemku parc. č. 3170, 4) oplocení se vstupem na pozemku parc. č. 3172, vše nacházející se na centrálním hřbitově, katastrální území Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský. K výše uvedenému sdělujeme, že Rada města Český Těšín na své 53. schůzi dne 29.10.2002 usnesením č. 3657/53.RM, nesouhlasí s návrhem na prohlášení výše uvedených staveb, jejichž majitelem je Město Český Těšín, za kulturní památku.“ Vlastník nesouhlasí s prohlášením souboru věcí za kulturní památku, avšak neuvádí žádné konkrétní důvody, které by zpochybňovaly památkovou hodnotu věcí.

OV: CESKÝ TĚŠÍN

ZAPŘÍJED: 19.3.2003

Stavby hřbitova, od architekta Bedřicha Fulda, jsou zděné, omítané, kryté plechovou krytinou. Synagoga a správní budova se nacházejí na východním a západním konci oplocení v místě nástupního prostoru se vstupem na ose. Kaple je umístěna při vstupní ose, spojená arkádovou chodbou ve tvaru písmene „L“ se správní budovou. Synagoga z roku 1918 je centrálního půdorysu s vyvýšenou středovou hmotou se sedlovou střechou. Ke středové hmotě jsou přičleněny nižší předstupující hmoty předsíně, sakristie, presbyteria. Hmoty jsou s valbovou, sedlovou a pultovou střechou. Na východní straně je předsíň, završená valbovou střechou, se vstupem rámovaným edikulou. Na západní straně je protilehlý vstup, završený štítem, s mělkou předsíní. Na severní straně je presbyterium. Centrální prostor, čtvercového půdorysu, je zaklenut jedním polem klášterní klenby. Uprostřed pole je otvor s ozdobnou mříží ústící do světlíku. Nad presbyteriem je valená klenba. Hřbitovní kaple, z roku 1928, je centrálního půdorysu s půlkruhovou apsidou presbyteria na severní straně, se vstupními průčelími s předsíní, dórskými sloupy a trojúhelníkovým tympanonem na jižní a východní straně. Středová hmota je s vysokou valbovou střechou, završenou sanktusníkem, ukončeným věžicí ve tvaru zvonku. Nároží jsou konkávně tvarovaná. Kaple je s výraznou kordonovou a profilovanou korunní římsou. Centrální prostor je se čtyřmi vysokými okny v nárožích a třemi termálními okny v osách průčelí pod korunní římsou. Prostor je zaklenut vysokou křížovou klenbou s výsečemi. Chodba spojující kapli a správní budovu je otevřena devíti arkádovými oblouky. Strop chodby je zaklenut křížovou klenbou. Správní budova z roku 1918 je dvoupodlažní, s kamennou podezdívkou a sedlovou střechou s polovalbami. Jižní průčelí je s dvěmi okenními osami a zvýrazněnými nárožními pilíři. Nad okny jižního průčelí v prvním podlaží jsou plastické půlkruhy v omítce. Pod okny se nachází římsy. Vstup do budovy je předsíní v severním průčelí, tvořenou jedním polem klenby arkády. Oplocení hřbitova v místě nástupního prostoru je se vstupem, kamennou podezdívkou, vyzděnými sloupy, završenými kamennými koulemi a s kovovými výplněmi, svisle členěnými.

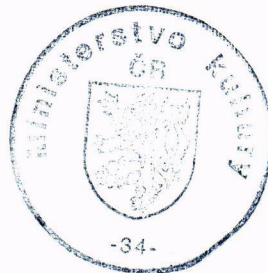
Ministerstvo kultury vyhodnotilo všechny předložené důkazy a rozhodlo o prohlášení souboru staveb hřbitova na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský, za kulturní památku. Soubor je významným dokladem pozdně klasicistního vlivu ve Slezsku z počátku 20. století, užitého ve slohově uceleném areálu rozličných církevních a doplňujících staveb, monumentálního až drobného charakteru. Synagoga dokládá dávný výskyt rozvinuté židovské kultury v Českém Těšíně. Z uvedených důvodů soubor věcí podle výroku tohoto rozhodnutí splňuje znaky kulturní památky uvedené v § 2 odst. 1 zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Poučení

Na toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení (§ 44 zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči). Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem doručení.

M. Ulbrichová
Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

V opise: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, vedoucí odboru kultury a památkové péče
Městský úřad Český Těšín, úsek státní památkové péče
Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě
Vlastní

Příloha: Kopie snímku katastrální mapy s vyznačením umístění kulturní památky
Příručka vlastníka kulturní památky

Kopie snímku katastrální mapy s vyznačením umístění kulturní památky, soubor staveb hřbitovů, který tvoří:

- 1) synagoga na pozemku parc. č. 3173, na zrušeném židovském hřbitově, který se nachází na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský;
- 2) hřbitovní kaple na pozemku parc. č. 3170, na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský;
- 3) správní a hospodářská stavba s arkádou na pozemku parc. č. 3170, na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský;
- 4) oplocení se vstupem v rozsahu nástupního prostoru na pozemku parc. č. 3172, na centrálním hřbitově, k.ú. Český Těšín, obec Český Těšín, okres Karviná, kraj Moravskoslezský.

Příloha rozhodnutí Ministerstva kultury o prohlášení věcí za kulturní památku ze dne 5.3.2003, č.j. 13823/2002

Oběšinec

Obec: Český Těšín
Okres: Karviná
Kat. území: Český Těšín
Spr. i.
List:
Měří: